

EGYHÁZI HIRADÓ

A szegedi református egyház hivatalos lapja, református egyház-társadalmi és belmissziói hetilap.

ELŐFIZETÉS: HAVONKÉNT 6000 K EGY SZ. 2000 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

REF. LELKÉSZI HIVATAL, SZEGED.

Főszerkesztő: HARSÁNYI PÁL.

Felolvasó szerkesztő: BAKÓ LÁSZLÓ.

MEGJELENIK

HÉTENKINT SZOMBATON

Hirdetéseket felvevő a kiadóhivatal.

Tartalom: Vezércikk *Hetei*: Egy új istentiszteleti rendről. — II. cikk: „Legyünk okosak.” — *Belföld*. — *Hírek*. — *Szorongógyülekezetek*. — *Családi kör*. — *Hirdetések*.

Egy új istentiszteleti rendről.

A magyar református egyházban nem folyik le mindenütt egyformán az istentisztelet. Kisebbség nagyobb eltérés — természetesen külső! — igen sok helyen található. A legutóbbi években pl. Debreczenben kezdeményezték azt az új istentiszteleti rendet, melynek az első tekintetre a leglényegesebb módosítása, hogy benne a lelkészi szolgálat első fele (ima, bibliaolvasás) az Urasztalánál történik s csak a második részlete (prédikáció, utóima, áldás, stb.) folyik le a szószéken. A folyó évtől kezdődőleg pedig Budapesten is új istentiszteleti rendet honosítottak meg, amelynek viszont legszembeütőbb sajátossága, hogy teljes egészében a lelkész vezetése alatt áll. Az istentiszteleteket nem az ének vezeti be, hanem a lelkész előfőhása; ugyancsak a legutolsó akkord a lelkész áldása. Ennél az istentiszteleti rendnél is önálló hely jut a bibliaolvasásnak.

Ne tekintjük most a külső sajátosságokat, hiszen ezek lényegtelenek és magától értetődőleg változhatnak.

Mi történik fel azonban az új istentiszteleti rendnél belső tekintetben? A Biblia fokozott térhódítása! És ez adja igazi lényegüket!

Nekünk, református keresztyéneknek minden törekvésünkkel büszkén kell kidomborítanunk, hogy mi az Ige egyháza vagyunk és hogy minálunk az Isten imádásának a lényege: Lélek

és Igazság. Minden más, esetleg divatos, kísérletezésekkel szemben nem szabad, hogy feladjuk istentiszteleti módunk eredeti jellemét: a tiszta lelkeséget!

És itt, ennél a pontnál van éppen a budapesti új istentiszteleti rendnek egy áldásos pillanata: mielőtt a lelkész áldásával véget érne az ünnepi óra, rövid egy-két perces csendbe borul el az egész gyülekezet! Mindenki elmondja ezalatt a maga imáját! Mondják, hogy a legtöbben ezt az újítást szokták meg a legnehezebben. Ide-odanéztek, forogtak és szinte értelmetlenül kérdezték a tekintetükkel: mi is most a teendő? Próbára lettek téve: vajjon a lelküknek van-e valami szerepe az istentiszteletben? Csak másnak az énekét, imáját, prédikációját meghallgatni (sokszor egyenesen csak megkritizálni!) járnak-e az Isten házába, vagy a lelkük ösztönzésére indulnak el a szokásos vasárnapi útra, hogy majd a templomban ne csak kapjanak, de adjanak is! S a Lélek Urának lehet-e mást odanyújtani, mint a magunk imádságos, hívő lelkét? Ezt azonban minden alkalommal fel kell ajánlani Istennek, meg kell nyitni Ő előtt, nehogy hiábavaló, száraz ceremóniává váljék a mi tiszta, őszinte, evangéliumi istentiszteletünk is!

Hetei.

Az előfizetési díjakat, hátralékokat fizessük meg mielőbb!

„Legyünk okosak!”

Nagytisztelétű Uram! Kedves Barátom!

Tisztelettel kérlek szíveskedjél e pár sornak az „Egyházi Híradó”-ban helyet adni, mert én úgy gondolom, jó volna, ha minden protestáns testvérünk olvasná e pár sort.

Véletlenül kezembe került a „Katholikus Ébredés” című „hitbuzgalmi” hetilap jul. 18-i száma (30-ik szám.) A homlokzatára fel van írva szépen: „Krisztus békéje, Krisztus országában”. — Ejnye de szép ez gondoltam; bizonyára ebben a szellemben fogja az egész lapot vezetni a Főszerkesztő ur.

De mekkorát csalódtam! — Elolvastam a vezércikket, melynek címe „Legyünk okosak”. Mondhatom a vezércikk a lelkem mélyéig felháborított és elkésztetett. Hogy miért, idélj meg az alábbi pár sorból mindenki és nem hiszem, hogy akadna egyetlen egy magyar protestáns testvérem, — és a katolikus testvérek kilencven százalékaról is hiszem hogy így gondolkozik! — aki velem egyet ne értene.

A vezércikk első soraiban panaszkodik az író, hogy „bizonyos jelszavakkal” „ügyes köntösbe öltöztetett féligazságokkal” a világ fiainak sikerül megtéveszteni a „jobb lelkiületeket” is, akaratauk ellenére és a katolikusok — a jobb lelkiületek — nem tanusítanak kellő óvatosságot ezekkel szemben.

Gondoltam; bizonyára az anyagiasság, a féktelen mulatozás, vagy a nemzetköziség, a kommunizmus ellen szól a vezércikk és előre örültem neki, hogy milyen jól teszi, hogy ezek ellen a métélyek ellen hadakozik a cikkíró.

De ezekről sajnos, egy szó sem volt a cikkben. Ellenben mint áltörvényeket, mint féligazságokat, mint veszélyes bűnbe sodró valamiket oda állítja az olvasó elé 1.) a felekezeti békét, 2.) a haladást és tudományt, 3.) A haza elsőségének ügyét, 4.) a demokratikus fejlődést és 5.) a mai öltözködést.

Mivel a 4. és 5. pont alatt írottakkal, (hogy a demokrácia csak addig kívánatos és helyes, amíg el nem fajul minden tekintélyt romboló modern demokráciává és hogy a mai öltözködés nem a legerkölcösebb), többé-kevésbé egyet értek; ezekkel nem is foglalkozok itt. Hanem annál inkább az első három ponttal.

Igy írja a cikkíró: . . . „Most csak néhány közkeletű ilyen „áltörvényt” említünk meg”.

1.) *Fődolog a magyar társadalomban a felekezeti béke. Ne osszuk meg amugy is pártoskodó közéletünket vallásfelekezetek szerint. Művelt emberek között a vallási hovatartozás nem jöhet számításba.*

Jól megfigyelte e sorokat mindenki? Ezeket a nemzeti létünk miatt is fontos és felette

kívánatos dolgokat, nevezi „áltörvénynek” „ügyes köntösbe öltöztetett féligazságoknak” „jelszó”-nak. Szomorú és elszomorító lenne Krisztus békéje Krisztus országában, hogy akik Krisztust imádják, öljék, gyűlöljék egymást, ahelyett, hogy szeretetben és békében éljenek? Hát nem létezik ennek a csonka hazának, hogy a fiai ne pártoskodjanak, hanem összefogva küzdjenek a jobb, dicsőbb magyar sorsért? Hát elválaszthat magyart a magyartól az, hogy én kálvinista vagyok, te meg pápista? Soha! Ez a legnagyobb bűn volna!

De úgy látszik a K. É.-ék ezt a békét, ezt az egyesülést nem akarják, ellene küzdenek. Miért? Mert szerintük ez a felekezeti béke a „bőrűkre megy”.

Ugyan — ugyan, hát nem ők most is a gazdagabbak, a nagyobbak? Ártunk mi protestánsok nekik valaha? Ez az áltörvény!

Hogy valamivel alátámassza mégis a cikkíró ezt az áltörvényét, hogy a felekezeti béke a bőrűkre megy, oda vág egy légből kapott állítást:

„A különböző országos és törvényhatósági választásoknál, kinevezéseknél nagyon is elvéve kerül számításba valaki ha katolikus, vagy horribiledictu: kongreganista!”

Ez oly neveléses és minden alapot mellőző állítás, hogy meg vagyok győződve: a cikkíró azon elv alapján, hogy a cél nem tekinteti az eszközöket, tudatosan komponálta. Hiszen minden hivatalban a tulnyomó része a hivatalnokoknak katolikus! Hiszen mindenütt és mindenben tulsulyban vannak ők! Vagy az fájt talán, hogy néhány vezető politikai egyéniség református? S az volt egy Tisza István is? Vagy azt akarják, hogy az ő kedvükért rátermettséget, tudást, képzettséget ne tekintsünk, s inkább legyen selejtes, hitványabb tisztviselő karunk csak az legyen katolikus, sőt horribiledictu: kongreganista?! Olyan felekezeti békét akarnak, mint amilyen polgári, politikai békét a győztes államok? Hogy náluk minden jog, erő, hatalom és nálunk semmi? Ez a Krisztus békéje Krisztus országában? És ők, — ha mégis úgy volna, hogy a bőrűkre megy — egy kis áldozatot hozni a hazáért nem tudnának? Nem! Ezt majd meglátjuk a harmadik pontnál.

Lássuk, hogy folytatja tovább az első pontot a cikkíró: „Ha az Osservatore Romanóban kifejezett rosszallását annak a tulzott türelemnek még jóakaratu ujságok is csak a pápai lap tiszteletre méltó magán véleményévé — amelyre tehát nem igen kell figyelemmel lenni — akarják letompítani? Ha gyermekeink nevelését hivatalos választással nem katolikus, vagy valástalanul élő tanterekre bizzák? Az ilyen felekezeti béke a halál maga!”

Miért lenne ez a halál maga? A protestáns iskolák és tanárok, tanítók mindig kíválóak és

hiresek voltak; elfogulatlanul és alaposan tanítottak. A hittant mindig az illető felekezet papjai tanították ott is! A mi iskoláinkban soha vallás ellenes uszítás nem volt és nincs; még a vértörvényszéket és vele kapcsolatos dolgokat, gályarabságot stb. is teljes tárgyilagos alapon tanítják! Vagy talán ép ez fáj nekik? Nem tetszik, hogy sokszor az igazság nem kedvez a katolicizmusnak? Ennek nem mi vagyunk az okai!

Tanuljanak a magyarországi katolikusok az erdélyi katolikusoktól. Hogy összehozta ott a szerencsétlen magyarokat felekezeti különbségük dacára is a nyomor, a közös veszedelem! És ott a felekezeti béke csak jót hoz a katolikusoknak! Itt is csak azt hozhat! Szomorú, hogy mégis úgy küzdenek ellene.

2.) A második pont alatt ezeket írja: „*Haladás, tudomány nem pedig középkori sötétség való felvilágosodott századunknak. Szólnak a világ fiai tovább (tehát ez is áltörvény!) és rendeznek ennek a tudomány népszerűsítésének nevében arcpirító „embervédelmet“ Budapest és beavatják a házasság misztériumába a 16—18 éves emberkéket a szegedi moziban, holmi házassági tanácsadó-val! Az igazság pedig az, hogy az ily haladás a biztos lezüllés felé viszi a lelkeket“.*

Bár ez a pont igazán nem tartozik a „hittbizalomhoz“, mégis meg kell rá jegyezni, hogy aki az embervédelmi kiállítást arcpirító dolognak látja és azt látja meg benne, ami arcpirító s nem tudja felfogni annak óriási, nagy jelentőségét, annak lényegesen kerüljön el az arca a szégyentől, de a tudatlanság szégyenétől. Ez is, meg a házassági tanácsadó is az egészség, a jövő nemzedék szempontjából, a magyar faj esetleges degenerációjának szempontjából oly nagy jelentőségű dolog, hogy erről nem is lehet vitatkozni. S ha ezt ellenzi a tisztelt vezércikk író ur, akkor épp úgy tesz, mint azok a katolikusok, akik elleneztek a bencolást s ezzel az orvosi tudományt sok száz évvel visszavetették, avagy azok, akik Kepler és Kopernikus tanait ellen küzdöttek.

3.) Így folytatja tovább az áltörvények felsorolását a cikkíró: „*Első a haza ügye! Hazánk megmentésére akár az ördöggel is összeszövetkeznünk, olvashattuk a nagyhangú frázist pár év előtt. A haza ügye szent, de Isten törvényét e szent ügy miatt sem mellőzhetjük. Ha az ördöggel szövetezik valaki, akkor lemondott Isten segítségéről. Ugyan megmentheti-e valaki hazáját a Gondviselő akarata ellenére?*

Mi akar ez lenni? Burkolt beszéd de az első pontot olvasva nem maradhat titok az, hogy ördög itt mindenki, aki nem katolikus; megint az a régi nóta, „*hogy csak mi katolikusok menthetjük meg az országot*“ Tehát még a haza érdekében sem nyújtanak béke jobbot nekünk! Még a hazát is alárendelik a katolicizmusnak. Pe-

dig hát a mult nagy alakjai is tőlünk, közülünk kerültek ki és most is az angol, amerikai barátság, segítség, a holland nyaraltatások a protestantizmus által kapcsolódtak hozzánk és fejlődtek ki! Miért e lekicsinylés? Hiszen amint ezt a szent igazságot, hogy „*első a haza ügye*“ ők áltörvénynek mondják, mi tisztában vagyunk mindezzel.

A két utolsó ponttal, amint már jeleztem, nem kívánok foglalkozni, ámbár nem mindenben értek azzal egyet. Hanem most befejezésül legyen szabad nekem is oda kiáltani ugy a protestáns testvérekhez, mint a katolikus testvérekhez, hogy „*Legyünk okosak*“ Legalább mi protestánsok legyünk okosak és az ilyen gyűlölködő, minket lekicsinylő, békejobbnakat visszautasító cikkekre se türelmetlenkedjünk. Szolgáljuk hitünk szerint Istenünket, becsüljük meg vallásunkat és másokét is. Mi közöttünk ne legyen senki, aki az édes magyar testvérét vallásfelekezetek szerint megkülönbözteti. Mi tegyünk így és akkor biztosan jól cselekszünk!

A katolikus testvéreknek is oda kiáltom: Legyenek okosak és ne üljenek fel az ilyen beszédeknek. Találjon süket fülekre minden egyes szó, amelyik a magyart a magyartól el akarja választani. Legyenek okosok és az olyan okosságra tanítókat, mint a Katolikus Ébredés cikkírója, ne vegyük számba, illetve tanítsák meg őt, az okosságra, a világosságra, a szeretetre.

Aki a haza ügyét és a felekezeti békét áltörvénynek mondja: azt közönségesen ki a magyar társadalomból, az vegye el méltó büntetését, mert csak akkor lesz Krisztus békéje közöttünk itt e földön, ha a Krisztus törvényét megtartjuk!

Legyünk okosak! ... értse ezt meg az Ébredés és ébredjen fel végre valahára!

Egy „pastagnyaku“ kálvinista magyar

Belföld.

A szegedi Lorántfy Zsuzsána Egyesület működése 1925/26 évben.

Kivonat Balla Lászlóné főtitkár évről évről jelentéséből.

1925. május 16-án indult útjára a Lorántfy Zsuzsána Egyesület szegedi csoportja. A magyar kálvinista asszonyok Istentől ajándékozott nagy fejedelemszövegének, Lorántfy Zsuzsánának a nevét irták zászlójukra, az ő keresztyénységét vették lelkükbe s kezükben az egyedüli fundamentummal; a bibliával indultak el ama megszentelt terület felé, amelyet Isten örök végzése az ő számukra rendelt a szegedi egyház kebelében. Céljuk; szolgálni hiven, igazán — alázatossággal Istennel, önmagukkal és másokkal szemben. Ve-

zerli őket az a tudat, hogy ők Isten országának a munkásai a földön. Az édesanya szerető mosolyát, simogató kezét, vigasztaló szavát viszik el az élet nyomorultjai közé, hogy elhísegesseik lelkükből a rémet és a szívek kapuját megnyissák az Isten Igéjének, az örök változhatatlan Szeretetnek: Krisztusnak számára.

A szegedi L. Zs. E. munkája kifelé egyszerű és kisméretű. Befelé azonban, bár csendesen, de annál következetesebben kiépített program szerint végzi a maga áldásos munkásságát. Egyes munkaágak eredményei jelenleg még észrevétleneknek látszanak, de egyháztársadalmi szempontból megmérhetetlen értékűek. Titokban, csendben való vetés, amely csak jóval később fog gyümölcsöt teremni.

Csoporlonként fogom szemléltetni az egyes munkaágakat.

1. *Vallási és biblia tanulmányozási csoport.* Vezeti a lelkes, ki bibliaórákat, vallásos összejöveteleket tart.

2. *Iskolai misszió.* Célja minden ref. vallású egyetemi és főiskolai tanuló anyagi és erkölcsi támogatása; kiskorú gyermekeink erkölcsös nevelésének ellenőrzése. Adott esetben a szülőknek személyes felkeresése, az okok megvizsgálása és a segítség módjának alkalmazása. Szigorú ellenőrzése a fiú és leánytanoncoknak.

3. *Egyháztársadalmi misszió.* Rendezi a szeretetvendégségeket, templomi ünnepségeket, végzi a gyűjtéseket.

4. *Kórház misszió.* Látogatás az összes klinikák és kórházak református belegeinél hetenként.

5. *Csecsemő védelmi misszió,* mely bekapcsolódik a Stefánia csecsemővédelmi Egyesület munkájába.

6. *Börtön misszió.* Látogatás a Börtön lakóinál, ott bibliaolvasás, közös éneklés.

7. *Öngyilkos jelöltek látogatása.*

8. *Szegények látogatása.*

A L. Zs. E. munkaterülete nagy és nehéz. Az egyesület tagjai azonban lankadatlan lelkesedéssel, szívük egész melegevel és a Mindenható Isten segédelmével lassan, de biztosan haladnak a megkezdett úton.

* * *

Most pedig az elmúlt év munkájáról szeretnék röviden beszámolni.

1925. május 14-én vett részt egyesületünk a Stefánia Csecsemővédő Egyesület gyűjtési akciójában, melynek eredménye 3.500.000 korona volt. A St. Cs. E. ülésén részt vettünk, oda felajánlott egyesületünk gyermekkelengyét és naponként 1 liter tejet.

Május 14-én d.n. tartotta egyesületünk a Lorántfy Szanatorium javára nagyszabású orgona hangversenyét. Ez alkalommal egyesületünk

2.500.000 koronát adott a Lorántfy Szanatorium céljaira.

November 8-án lépett először nyilvánosság elé egyesületünk. Bemutakozásul a szeretetvendégség kereteit használta fel, mert hiszen ez az az alkalom, ahol a református keresztyén nő leginkább képes bizonyosságot tenni arról, hogy ő mind a családi tűzhely, mind a társadalom körében egyaránt tudja érvényesíteni az ő református női mivoltát. Szeretetvendégségünkön részt vett hg. Sulkowski Victor né, főmértőssága is. Egyesületünk első nyilvános szereplése a legnagyobb siker jegyében folyt le. Tiszta jövedelme 7 millió korona volt, amelyet a következőképpen osztottunk fel: 1.500.000 korona a budapesti központ szükségleteire, 1.500.000 korona az egyház temetőrendezési alapjára, 1500.000 korona a református vallású székely egyetemi hallgatóknak, 200.000 korona a csecsemő védő egyesületnek vandorkelengyére, a fennmaradó összeg pedig a szegények karácsonyi felsegélyezésére fordított.

November 13-án egyesületünk elnöke, másodelnöke és főtitkára a kecskeméti református nőegyesületet látogatták meg tanulmányozás céljából. A sok szép és áldásos munkát, amit ott láttak, egyesületünk és egyházunk javára igyekeztünk fordítani.

December 23-án rendezte egyesületünk a szegény gyermekek karácsonyi ünnepségét, ahol kb. 500 gyermek részesült ruha, cipő, fehérnemű, élelmiszer, tüzelőanyag-ellátásban, vallásos iratok, zsolnárok, bibliákban, azonkívül egy-egy szeretetsomag osztott szét a gyermekserg között. A gyűjtés eredménye, melyet az egyesületi tagok nagy buzgósággal végeztek, pénzben és értékben kb. 35 milliót tett ki.

December 26-án a kerületi börtön, 27-én a vakok intézete, a szegényház lakóit keresték fel szeretetajándékokkal az egyesület tagjai, majd pedig a szeretetünnep melegeiből juttatott az egyesület a szegény családok részére is, amikor összegyűjtött mintegy 40 szegény református hívőt s őket megvendégelte.

Január 31-én rendezte egyesületünk templomi ünnepségét az árvizkárosulak felsegélyezésére. Perselypénzben és adományokban több mint 5 millió korona gyűlt össze erre a célra.

Február 28-án rendezte leányegyesületünk templomi ünnepségét.

Májusban egy vasárnap iskolai előkészítő tanfolyamra küldött ki egyesületünk egy leányegyesületi tagot. Május 27-én részt vett a vesztprémi konferencián, hol egyesületünket Schill

Férfi ingek

meglehető olcsó árban
Soónál, Iskola-utca II

Fülöpné tb. elnök képviselte és ő mondotta el a beszámolóinkat is.

Máj. 30-án részt vettünk a hősi sírok gondozására fordítandó összeg gyűjtésében.

Ennyivel számolhatok be egyesületünk egy évi működéséről. Az ut mindenütt megnyílt, a munka megkezdődött. A munka vár mindannyiunkat. Asszonyaink is várják a munkát. Érti mindenki, hogy ott a helye a munkában. Csak azt kérjük a Mindenhatótól, hogy minden testvérünk találja meg a neki megfelelő munkát és minden munka a maga lelkes asszonyát, leányát. Ha szeretettel egymásra lel a munkás és a munka, akkor biztosan tele reménnyel nézhetünk a jövő esztendőik eredményei elé, amely meghozza nekünk a várt aratást.

Orvosi köpenyek,

sportnadrágok gyári árban
Soósnál, Iskola-utca II.

H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma szeptember 4-én jelenik meg.

Istentiszteletek sorrendje. Folyó hó 23-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel gyülekezeti istentisztelet (Kuntz Henrik ev. lelkész); délután 6 órakor hálaadás (Bakó L. I.). Folyó hó 30-án, vasárnap úgy a délelőtti, mint a délutáni istentiszteleten szolgálni fog Bakó L. lelkész.

Istentisztelet Ujszegeden A szerb megszállás alól történt megszabadulás emlékére 23-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel istentisztelet lesz az ujszegedi iskolában. Az emlékezésnek erre a megszentelt alkalmára szeretettel elvárjuk ujszegedi hiveinket!

Urvacsoraosztásunk. Az új kenyér alkalmából megterített Urasztalához kellő lelki előkészület után szép számmal járultak hiveink. 50 férfi és 80 nőtestvérünk élt az alkalommal, hogy megemlékezzen az Ur Jézus haláláról és vegye kegyelemből bűnei bocsánatát! — Az Urasztalához hozzájárultak: kenyérral Agócsy Istvánné, Asztalos Lajos és a Gózon-nővérek; borral; G. Nagy Lenke; pénzbeli adományokkal: Mészáros Ferencné 30.000 korona, Steinwaller Ödönné 30.000 korona, György István 35.000, Gulyás Sándor 26.500, Funák Károlyné 50.000, Csizsár Géza 20.000 ösvegy Bokor Béláné 30.000, Rajki Antalné 25.000, Miskolczy Gyula 10.000, Halász Gyula és családja 25.000 korona. — „Az Isten megfizet kinek-kinek az ő cselekedete szerint!”

Dr. Vén András adománya. Régi szokásához híven az új iskolai év közeledtével az idén is leróta a maga kegyelletes adóját dr. Vén András testvérünk. A református elemi iskola szegénysorsú tanulóinak tankönyvvél és taneszközökkel való ellátására 500.000 koronát ajánlkozott. Az Isten áldja meg érte!

Az Orsz. Ref. Lelkész-Egyesület a mohácsi vész négyszázados emlékére ünnepélyes istentiszteletet és országos közgyűlést fog tartani Hajduböszörményben augusztus 25—31-ig. E nagyszabású és nagyon áldásosnak ígérkező konferenciának főbb pontjait közöljük kedves olvasóinkkal, hogy a lelkipásztorok e nagyszerű összeöveteléből is lássák az egyházunkra Isten kegyelméből elkövetkezett nagy megújulás jeleit. A konferencián a múlttól eltérőleg, világi férfaink is hivatalosak, sőt nagyon szívesen látott vendégek. Részükre külön csoportgyűlések is be vannak iktatva a konferencia tárgysorozatába. Példáradó dolog volna, ha presbiter-atyánkfiak közül többen rászárnák magukat az eljövételre. Látniuk kell és nem szabad elzárkózniuk papjaik nagy összejöveleitől. Augusztus 25. szerda, délután megérkezés, elszállásolás; a város megtekintése, este fél kilenckor ismerkedési vacsora a Kálvineumban. Augusztus 26. csütörtök, reggel 7 órakor megnyíló istentisztelet az Ó-templomban, gyülekezeti istentisztelet az új templomban. (Tárgy: „Erősítsük egymás hitét”) Fél kilenckor a konferencia kezdete a városházán. Előadások: a) „Mohács és a reformáció”, b) „Meglevő és létesítendő külföldi kapcsolataink”, c) „Sadhu Sundar Singh”. Délután 3 órakor az összes résztvevőknek közös konferencia a városházán a „Hit és Szolgálat” következő kérdéseiről: a) „Összintén kép református egyházunk mai helyzetéről”, b) „Milyen konzekvenciákat von le ebből a Hit és Szolgálat?”, c) „Mozgalmunk és az egyház”, d) „Milyen szolgálatokat akarunk teljesíteni az egyház munkásainak?”, e) „Milyen szolgálatra hívjuk az egyház munkásait?”, f) „A hit és szolgálat munkaprogramja az 1926-1927-ik egyházi évre”. Fél hétkor evangelizációs istentisztelet az Ó-templomban tárgy: „Bűnös vagyok”. Az új-templomban tárgy: „Gonosz szolgá”. Augusztus 27-én péntek reggel 7-kor istentisztelet az Ó-templomban tárgy: „Keresetek először Isten országát”, új-templomban tárgy: „A hit hallásból van”. Közös konferencia fél kilenctől a városházán. Három előadás: a) „A holland egyházi élet tagoltsága”, b) „Az ótestamentumi történetek valláspedagógiai értéke”, c) „Gályarabok emlékezete”. Délután párhuzamos ülések: Lelkészek és világiak részére a városházán „Az Országos Református Jóléti és gazdasági társulat” kérdéseiről és pedig: a) „A társulat feladatai”, b) „Lelkészek, tanítók és a népbiztosítás”, c) „Alapítványi biztosítás és a Kálvineum”, d) „A társulat alapszabályai”. 2. Református vallástanító-lelkészek országos értekezlete. 3. A nők (papnők) konferenciája a Kálvineum dísztermében, három előadással: 1. Papnő hivatása a Kálvineum árvaházak körül”. Este fél 7-kor evangelizációs istentisztelet az Ó-templomban: „Kárhozott vagyok!” új-templom: „Rest

szolga". Augusztus 28. szombat reggel 7-kor istentisztelet: 6-templomban tárgy: „Isten országa tibennétek van“, új-templomban tárgy: „Boldogok akik nem látnak és hisznek“. Fél 9-kor közös konferencia a városházán. Három előadás: a) „Kálvineum a jövőben“. b) „Új papi típus felé“. c) „Egyházunk anyagi bajai és sérelmei“. Délután 3-kor párhuzamos ülések: 1. Csak lelkészek részére a városházán. Tárgyai: a) „Lelkipásztor naponkénti reggeli csendes órája“, b) „Lelkész-család házi istentisztelete“ c) „Lelkész önvizsgálata: mulasztásaink, papi, pásztori, prófétai, egyéni, családi, testületi, stb. vonatkozásban“, d) „Záróima“. 2. Csak nők (papnék) konferenciája a Kálvineum dísztermében. Tárgyai: 1. „A papné kísértései“, 2. „A papné csendes órája“, 3. „A papné önvizsgálata“. Világiak részére az egyház tanácstermében. Tárgyai: 1. „Naponkénti csendes óra és házi istentisztelet áldásai“, 2. „Református férfi eszményképe“. Este fél 8-kor evangelizációs istentiszteletek: 6-templomban tárgy: „Megváltott vagyok!“ új-templomban tárgy: „Jó és hív szolga“. Augusztus 29. vasárnap. Fél kilenckor indulás kettős sorokban az új-templomba. 9 órakor ünnepélyes országos istentisztelet a mohácsi vész négyszázados évfordulója alkalmából urvacso-raoztással. Fél 12-kor indulás Nagy István hajdani bőszőrményi lelkész, a kiváló dicséret-író sirjához ünnepélyre. 1 órakor a hajdubőszőrményi református egyház ünnepi ebédje az ORLE tiszteletére. 3 órakor ORLE választmányi gyűlés. Délután 3 órakor istentiszteletek az 6- és új-templomban. Délután 5 órakor a Kálvineum javára nagy műsoros estély. Augusztus 30., hétfő, reggel 7 órakor istentiszteletek az 6- és új-templomban. Tárgy: „Bucszás“, „Mégáldjon téged az Isten“ 8 órakor az Országos Református Lelkész-Egyesület közgyűlése a Bocskay-teremben. A közgyűlés után Hajdubőszőrmény r. t. város az ORLE tiszteletére ünnepi ebédet ad. Délután 3 órakor az „Országos Református Jóléti és Gazdasági Társulat“ megalakulása a városházán. Délután 4 órakor Bocskay-emlékünnepe a Bocskay-szobornál. Este 7 órakor a bőszőrményi református nők szeretetvendégsége az ORLE tiszteletére. Szept. 1. szerda. Reggel indulás Debrecenből Nyíregyházára. 10 órakor a Leány-Kálvineum Árvaház felavatása.

Oroszország. A moszkvai evang. Péter-Pál hitközség idén ünnepli 300 éves fennállását. A háború előtt kb. 20.000 lelket számláló gyülekezet a legnagyobb német evang. egyházközség volt Oroszországban, számos iskolával, amelyek között volt egy gimnázium, egy reáliskola, egy leánygimnázium összesen több mint 1500 tanulóval, továbbá számos jólelkony intézmény. Az orosz forradalom a gyülekezetet majdnem teljesen elpusztította. A templomokat nacionalizálták, a parochiakat, iskolákat, hivatalos lakásokat municipalizálták, az alapítókat és értékpapirokat konfiskálták. Ma csak egy lelkész van a kb. 10.000 lelket számláló gyülekezetnek: Meyer püspök, aki családjával együtt 68 négyszögmetert kitevő háromszobás lakásban lakik, amely egyuttal hivatali helyiséget is szolgál; ez a három szoba el is van egymástól választva olyan szobákkal, amelyekben idegenek laknak.

Új református leányiskolát létesítenek Kolozsváron. A kétemeletes, 12 tanteremmel, rajzteremmel tanári és igazgatói szobával ellátott iskolaépület 4.500.000 leibe kerül. Az építkezés már megkezdődött a Király ucca sarkán levő pári telken, amelyet a kolozsvári egyházközség díjtalanul ajánlott fel a nemes célra. Az építkezés gyorsan halad előre, úgy hogy már az ősz folyamán át lehet adni az iskolát rendeltetésének.

Olasz áttérések. Az olaszok között igen sok a kivándorló, kik a nehéz gazdasági viszonyok miatt Amerikában keresik boldogulásukat. E róm. kath. olaszok nagyrésze megismeri az „újvilágban“ a Szentírás igazságait és áttér valamilyen protestáns egyházba. New-yorkban magában jelenleg 60 olasz protestáns templom és missziói állomás van, míg 35 évvel ezelőtt csak egy ilyenről tudunk. Az Egyesült Államokban ez idő szerint 304 olasz protestáns gyülekezet van. Az evangéliumi hatalom meghódítja a szíveket.

Hirek az evangélikusoknál.

Istentiszteletek sorrendje: Augusztus 22-ikén vasárnap délelőtt 8—9-ig a kerületi börtön protestáns rabjainak prédikál Tátray Károly. A 10 órakor kezdődő istentiszteleten beszélni fog dr. Kovács Sándor egyetemi tanár a mohácsi vész 400 éves évfordulója alkalmából. Utána urvacso-raoztás.

Egyháztanács ülése. Az ev. egyház presbitériuma augusztus 7-ikén egyháztanács ülést tartott. Elhatároztatott új orgona beszerzése a pécsi Angster cégtől, egyuttal a templomi karzat megerősítése. A toronylábba megfelelő kis harang kerül. A temetőbizottság javaslata alapján az egyháztanács lemond a közös protestáns temető birtoklási jogáról a felszabadítás után, addig

Sveizi órák, ékszerek részletfizetésre is!
NAGY ÓRA- ÉS ÉKSZERJAVÍTÓ MŰHELY!

TÓTH JÓZSEF
Kölcsény-ucca 7. Képes árjegyzék ingyen.

azonban jogai épségben maradnak. A sirásával az egyház írásbeli szerződést köt. Megállapítottak az új sirarak. I. osztály 500.000—400.000 K. II. o. 300.000—200.000 K. III. o. 100.000—50000 K. A sirás díjai 10 éven aluli gyermekeknél és ingyenes temetéseknél 4 pengő, felnőtteknél 7 pengő. Kisebb bejelentések után zárult a gyűlés.

Rendkívüli közgyűlést tartott a szegedi ev. egyház augusztus 15-én. Tudomásul vétetett 100 új tag egyházi adójának megállapítása, az orgona és harangbeszerzés.

Supplikálás. Visznok Lajos theológus a Sopronban felépítendő Ev. Theológusok Otthona javára szeretetadományokat gyűjtött a hivek körében. Augusztus 15-én ő tartotta az istentiszteletet. Mintegy kétmillió koronát gyűjtött a jótékony célra.

SZORVANYGYÜLEKEZETEK.

Az istentiszteletek újból megkezdődnek! Szeptember 5-én, vasárnap a nyári két hónapos szünet után újra megkezdjük a szolgálatot a szórványokban élő hiveink között. Biztosan reméljük, hogy buzgóságuk a régi maradt és örömmel fogják felkeresni az istentiszteleti órákat. Hiszen úgy is ritkán adatik meg, hogy közöttünk megszólaljon a Zsoltár és az Evangélium. A régi rend szerint a hónap első vasárnapján, tehát szeptember 5-én, délelőtt 10 órai kezdettel Kisteleken, délután 3 órai kezdettel pedig Szőnegen lesz istentisztelet. Szolgálni fog dr. Illyés Endre hitoktató-lelkész.

CSALÁDI KÖR.

A hit értelmi nehézsége.

Ötödik hét VII.

Ha minden tőlünk telhetőt elmondottunk és megtettünk az értelemi bizonyosság érdekében, sok embert nyugtalanít az, hogy az eredmény még mindig nem olyan határozott és végleges, mint ahogy elvárná. Annyi évszázados vita után is mondják az ilyenek, ime még mindig milyen megszámlálhatatlan eltérő nézet, mennyi civódó szekta a vallás terén! Nem világos bizonyossága ez annak, hogy kielégítő bizonyosságra egyáltalán nem lehet eljutni? De ime, mondhatnók hányféle különböző iskolája és iránya van az orvosaudománynak, — azt következtessük ebből, hogy az egészséggel nem érdemes foglalkozni? Vagy ime, milyen végtelenül eltérő sokféle ízű ételek vannak, — azt mondjuk tehát, hogy az ember éhségéről s annak kielégítéséről nem érdemes beszélni? Nem úgy áll-e a dolog, hogy éppen a változatosság is, amelyben az em-

ber Isten keresése megjelenik, ennek a keresésnek a fontosságát bizonyítja? Természetes, hogy Istent nem lehet olyan pontos végleges módon bebizonyítani, mint a természettudomány tételeit, mer hiszen ez a bizonyítás sokkal fontosabb magasabbrendű körben mozog, mint bármi, amihez a természettudomány nyulhat. Csak sokkal kevésbé fontosabb dolgok körül lehet egészen pontos és végleges ismeretre eljutni. Az asztalt, amit az asztalos elkészített, hajszálnyit pontos-sággal lehet lemérni és elemezni és leírni, de ha az ember magához az asztalozhoz fordul és megpróbálja elemezni az ő indító okait, mérlegelni az ő gondolatait, értékelni az ő ügyességét és meghatározni az ő szándékait, itt azonnal vége van a hajszálpontosságnak. Az asztalost nem lehet számoszlopha foglalni és végül pontosan összeadni, mint ahogy az asztalt lehet. Minél magasabbrendű dolgok közé jutunk, annál kevésbé tudunk egészen szabatos és ellentmondhatatlan következtetéseket kimondani. A fizika éppen azért olyan exakt, mert mérhető dolgokkal foglalkozik. A vallás éppen azért, mert annyival fontosabb, magasabbrendű dolgok síkjában mozog, nem is képes meggyőződéseit olyan csinos végleg lezárt és lepecsételt csomagokban foglalni. Az az ember, aki nem akar semmiben sem binni, ha ezt egészen szabatosan be nem lehet bizonyítani, kénytelen lesz ez életéből mindent kizárni, amát nem lehet méterzsinórral vagy kilogrammsúllyal lemérni. Ne hagyja abba senki sem csüggedten a hit bizonyosságáért vívott harcát azért, mert nem sikerült egyhamar eljutnia pontosan szövegezhető eredményekre. Gondoljon az ilyen ember Tolstojra, aki ezt írta a születésnapján: „Huszonnégy éves vagyok és még semmit sem végeztem, de úgy érzem, hogy nem hiába harcoltam csaknem nyolc év óta a kételyek és kísértések ellen. Mi az én hivatásom? Ezt csak a jövő fogja megmutatni“.

*Halld meg uram hangomat, — hívlek!
Irgalmaz nekem és hallgass meg engem!
Helyetted mondja a szívem: Az én orcámat keressétek!*

*A te orcádat keresem, oh Uram!
Ne rejtse el orcádat előlem;
Ne utasítsd el szolgálodat haraggal;
Te voltál segítőm,
Ne taszítsd el és ne hagyd el engem üdvösségemnek Istené!*

*Ha az atyám és anyám elhagynának is,
Az Ur magához vesz engem.
Taníts meg engem a te utadra, oh Uram!
Vezérelj engem egyenes ösvényen,
Az én üldözőim miatt.
Ne adj át engem szorongatóim kívánságának,
Mert hamis tanuk támadnak ellenem,
És erőszakot lihegnek.
Bizony hiszem, hogy meglátom az Ur jóságát*

Az élőknék földén!

Várjad az Urat,

Légy erős és bátorodjék szived;

És várjad az Urat. — Zsolt 27, 7—14.

Szabadíts meg Atyánk azoktól a ködös páráktól, melyek felszállanak az alacsony helyekről, ahol életünket töltjük, felszállanak és elrejtik előlünk a napot, a csillagokat is és Téged magadat. Szabadíts meg gondolataink kicsinységétől és szegénységétől. Szabadíts meg az érzékeink zsarnokságától. És áldj meg bennünket e reggelen Lelkednek kiadásával, amely felemel majd bennünket a lelki valóságok birodalmába, úgy hogy felhasználva mindannak erejét, ami

isteni bennünk, felszárnyalhatunk a Te gondolatodnak magasságába, abba a világba, amelyben Te lakozol, s amely felé zárandokoltak évszázadokon át az igaz és most tökéletességre jutott lelkek. Segíts meg könyörgünk Hozzád, hogy ne az időnek szemével nézzük az örökkévalóság dolgait és ne korlátozzuk és ne torzítsuk el a magunk tökéletlenségével a mennyei dolgok szépségét és dicsőségét. Így taníts meg bennünket a Te színed elé járulni és összhangba emelkedni a Te gondolataiddal és érzéseiddel, hogy ameny-nit felfoghatunk a láthatatlan világból, azt helyesen fogjuk fel. Amen. — Beecher W. Henrik.

Mindennemű úri-, női- és gyermekruhák, szövet- és csipkefüggönyök stb. műfestése és vegyi tisztítása leg szebb en és leg olcs óbb an készül

MÁTHÉ GYÖRGY

műfestő és vegyészeti ruhatisztító gyárában, Szeged. Gyártelep: Báró

Jósika uca 22. szám. Átvételi üzlet: Tisza Lajos körút 39. szám.

Elvállal gallér és kézelő tisztítást. — **Holzmann H., cs. és kir. udvari szállító** budapesti gőzmosógyár részére, melynek speciális gyártmánya a hófehér, ragyogó-fényes gallér-tisztítás. A gallér, kézelő sokkal tartósabb marad, mint eddig. Simasága páratlan, piszkot nem fog, sokáig hordható; simára vasalt széle nyakat nem karcol. Győződjék meg róla!

**Két középiskolás leánykát
teljes
ellátásra elfogad
uri család; zongora használattal.**
Cím: megtudható a lelkészi hivatalban.

**Értesítjük a nagyérdemű közön-
séget, hogy a „Turul” Festőipar
felszámolása folytán Kálvária-u.
2-b sz. alól**

**festő ipartelepünket
Dugonics-tér 11. szám
alá helyeztük át.
Szilágyi és Szabó
szobafestők és mázólok. Telefon: 107.**

Gyarmati Mihály
uri szabó, Széchenyi tér 3.

Elsőrendű mérték utáni uriszabóságot református testvéreim szíves figyelmébe ajánlom. — **Egyháztagnak a mindenkor megállapított fazonárakból 5 százalék kedvezményt nyújtok.**

**Egyetemi hallgató nő részére
lakás és eset-
leg reggeli
jutányos áron.**
**Zongora használat. — Cím meg-
tudható a lelkészi hivatalban.**

Felelős kiadó a szegedi ref. egyházközség nevében: **Bakó László** lelkész

Nyomatott a Hirlapkiadó- és Nyomdavállalat Rt-nál Szeged.

Felelős nyomdavezető: Sajgó József.